

**Міністерство освіти і науки України
Ministry of Education and Science of Ukraine
Близькосхідний технічний університет
(Middle East Technical University (METU) (Turkey)
Венеціанський Університет Ка-Фоскарі
(Ca' Foscari University of Venice) (Italy)
Центр антропології Інституту археології та етнографії
Національної Академії Наук Азербайджану
(Center for Anthropology of the Institute of Archeology and Ethnography of ANAS)
Інститут філософії НАН України
Institute of Philosophy of the National Academy of Sciences of Ukraine
Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова
M.P.Dragomanov National Pedagogical University
Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара
Oles Honchar Dnipro National University**

ОСВІТА І НАУКА У МІНЛИВОМУ СВІТІ: проблеми та перспективи розвитку

**МАТЕРІАЛИ
III Міжнародної наукової конференції
26-27 березня 2021 р.**

Частина I

**Proceedings of the Third International Scientific Conference
Education and Science in a Changing World:
Problems and Prospects for Development**

**Dnipro, Ukraine
March 26-27, 2021
Part I**

**Дніпро
2021**

Редакційна колегія:

Оковитий Сергій Іванович, д.х.н., проф., проректор з наукової роботи Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара.

Токовенко Олександр Сергійович, д.філос.н., проф., декан факультету суспільних наук і міжнародних відносин Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара.

Трампус Антоніо, доктор наук з історії, професор Департаменту лінгвістики та порівняльних культурних досліджень Венеціанський Університет Ка-Фоскарі (Ca' Foscari University of Venice), Італія.

Октай Танзевер, доктор філософії з політичних наук, професор, декан факультету міжнародних відносин Близькосхідного технічного університету (Middle East Technical University (METU)), м.Анкара, Турція.

Маммадлі Аліага, професор, голова Центру антропології Інституту археології та етнографії Національної Академії Наук Азербайджану (Center for Anthropology of the Institute of Archeology and Ethnography of ANAS), м.Баку, Азербайджан.

Рагімлі Руслан Хіал Оглу, співробітник Центру антропології Інституту археології та етнографії Національної Академії Наук Азербайджану (Center for Anthropology of the Institute of Archeology and Ethnography of ANAS), м.Баку, Азербайджан

Іщенко Ігор Васильович, д.політ.н., доц., завідувач кафедри міжнародних відносин Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара.

Хамітов Назіп Віленович, д.філос.н., проф., провідний науковий співробітник відділу філософської антропології Інституту філософії ім. Г.С. Сковороди НАН України

Крилова Світлана Анатоліївна, д.філос.н., проф., завідувач кафедри філософської антропології Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова

Висоцький Олександр Юрійович, д.політ.н., проф., професор кафедри міжнародних відносин Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара.

Кривошеїн Віталій Володимирович, д.політ.н., проф., завідувач кафедри соціології Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара.

Третяк Олексій Анатолійович, д.політ.н., доц., завідувач кафедри політології Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара.

Ключник Руслан Максимович, к.політ.н., доцент кафедри міжнародних економічних відносин та економічної теорії Університету імені Альфреда Нобеля.

Міхейченко Марія Анатоліївна, к.політ.н., доц., доцент кафедри міжнародних відносин Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара

О 72 Освіта і наука у мінливому світі: проблеми та перспективи розвитку. Матеріали III Міжнародної наукової конференції. 26-27 березня 2021 р., м.Дніпро. Частина I. / Наук. ред. О.Ю.Висоцький. — Дніпро: СПД «Охотнік», 2021. — 358 с.

У збірник вміщено матеріали III Міжнародної наукової конференції «**Освіта і наука у мінливому світі: проблеми та перспективи розвитку**», що присвячені осмисленню найбільш важливих наукових та освітніх проблем сучасності, окресленню перспектив їх вирішення, розробці стратегій подальшого розвитку наукового та освітнього потенціалу в світовому контексті, узагальненню досвіду викладання та визначенню шляхів реалізації виваженого підходу до оптимізації освітніх практик з огляду на нові виклики та кращі світові досягнення. Рекомендовано для студентів, аспірантів і викладачів вищих навчальних закладів, науковців.

© Колектив авторів, 2021

© ДНУ ім. Олеся Гончара, 2021

Отже, комплексне впровадження в педагогічних коледжах виокремлених педагогічних умов та моделі підготовки вчителів початкової освіти до інтегрованого навчання учнів дало можливість сформувати у студентів необхідний обсяг знань і уявлень щодо педагогічної інтеграції та позитивну мотивацію до інтегрованого навчання; підвищити рівень усвідомлення важливості і необхідності здійснення інтегрованого навчання в початковій школі, прагнення до оволодіння необхідними знаннями та вміннями; сформованими здібності та вміння конструювати інтегровані уроки; інтегровані методи і форми навчання, використані під час освітнього процесу, виправдали свою ефективність.

Список використаних джерел

1. Драч І. Системний підхід як загальнонаукова основа управління формуванням професійної компетентності майбутніх викладачів вищої школи. *Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології*. Суми : СумДПУ ім. А. С. Макаренка. 2012. С. 344–352. 2. Григорович О., Пахольчук Н. Педагогічні умови формування інноваційної культури майбутнього вчителя початкової школи в умовах реформування змісту освіти. *Modern researches in psychology and pedagogy: Collective monograph*. Riga: Izdevnieciba «Baltija Publishing», 2020. Р. 94–111. 3. Руденко Н. Математичний інструментарій вимірювання готовності майбутніх учителів початкової школи до застосування інтерактивних технологій на уроках математики. *Педагогічна освіта: теорія і практика*. 2016. № 25. С. 132–136. 4. Скворцова С. Теоретико-методичні основи формування компетентності майбутніх учителів: нормативна і варіативна складові методичної компетентності вчителя початкових класів. *Zbior raportow naukowych. . Pedagogika. Najnowsze badania naukowe. Teoria, praktyka*. Warszawa: Wydawca: Sp. z o.o. .Diamond trading tour, 2015. С. 119–124. 5. Большакова І. О. Інтегровані уроки в початковій школі: посібник. Київ: Перше вересня, 2016. 176 с. 6. Інновації освітнього процесу коледжу: технологія змішаного навчання. URL: <https://www.bar-bgpk.com.ua/single-post/>.

**Т. М. Пахольчук, О. В. Усачова,
О. В. Конакова, Є. А. Сіліна, О. А. Дралова**

ФОРМИ ТА МЕТОДИ КОНТРОЛЮ ЗАСВОЄННЯ ЗНАНЬ СТУДЕНТАМИ МЕДИЧНОГО ВНЗ ПРИ ДИСТАНЦІЙНІЙ ФОРМІ НАВЧАННЯ

В сучасному світі при підготовці молодого фахівця потрібні не тільки професійні знання, але й напрацювання особистих навичок: критичне мислення, ефективні комунікації, вміння обробляти інформацію, як з академічної, так і з культурологічної точок зору, вміння аналізувати кількісні та якісні дані [1]. При дистанційній формі навчання, коли викладач та студент взаємодіють на відстані за допомогою інформаційних технологій також необхідний контроль отриманих та засвоєних студентом знань. Дистанційне навчання проводиться згідно розробленої програми [2], яка передбачає засвоєння студентами тих чи інших знань та навичок за темою заняття.

На кафедрі дитячих інфекційних хвороб, яка є клінічною дисципліною, дистанційне навчання проводиться зі студентами 5 та 6 курсів медичного факультету. Весь дистанційний навчальний процес у нашому ВНЗ відбувається на платформі Microsoft Teams. При вивченні студентами дитячих інфекційних хвороб важливим є оволодіння практичними навичками щодо обстеження, лікування та профілактики інфекційних захворювань у дітей.

На 5 курсі однією з форм контролю засвоєння знань студентами є написання навчальної історії хвороби. При дистанційному навчанні студент займається самостійно згідно тематиці заняття, переглядає лекції, вирішує задачі та тестові завдання. При цьому, студенти 5-го курсу, які проходять навчання в дистанційній формі, не мають можливості спілкування з пацієнтом. З метою наближення до ві-

дповідних умов ми розмістили на електронній сторінці кафедри «легенди до написання історії хвороби», які містять не лише опис скарг, анамнезу захворювання та життя хворого, а особливо епідеміологічного та вакцинального анамнезів, основних даних клінічного огляду, даних додаткових обстежень хворих, але й візуальні (фотоматеріали клінічних ознак та даних лабораторних досліджень) дані до кожного випадку. Саме цей розділ роботи студентів є важливим при їх оцінюванні, який показує рівень засвоєння студентом основних вмінь та навичок за темою заняття. На останньому занятті викладач проводить оцінку засвоєних знань та вмінь студентом у вигляді співбесіди по опрацьованій навчальній історії хвороби, де студент розкриває засвоєні знання показуючи сформоване клінічне логічне мислення. Методом контролю засвоєння знань на 5 курсі є поточне та підсумкове тестування на засвоєння знань по кожній темі згідно тематиці заняття, а в кінці циклу студенти виконують підсумковий модульний контроль, що містить 60 тестових завдань, який включає питання згідно навчальної програми.

Заняття зі студентами 6 курсу більш спрямовані на подальшу їх практичну діяльність, тобто вміння застосовувати отримані впродовж попередніх 5 курсів знання та навички. Логічним продовженням дистанційного навчання є он-лайн навчання. Впродовж он-лайн навчання студент проходить інтерактивні тести, спілкується з викладачем в чатах. Досвідченому викладачеві нескладно визначити рівень вихідних та базових знань по заданій темі та, за допомогою відкритого діалогу, заохотити слухачів міркувати над досліджуваною темою. Дистанційне навчання на 6 курсі більш індивідуальне і контроль за засвоєнням знань проводиться з використанням роботи з віртуальним пацієнтом. Кожний студент отримує доступ до віртуального пацієнта з різними захворюваннями згідно тематиці практичних занять: Менінгококова інфекція, ГРВІ (вірусний круп), ГКІ (гіповолемічний шок), Енцефаліт. Щоб отримати доступ до віртуального пацієнта кожний студент отримує логін та пароль доступу в Центрі симуляційної медицини нашого університету. Після виконання цього завдання студент отримує оцінку своїх практичних навичок у відсотках за трьома розділами роботи. Перший розділ включає оцінку за вміння оцінити загальний стан хворого, який включає огляд хворого, аускультацию легень та серця (фізичного обстеження хворого), другий розділ – за вміння підбору та оцінки діагностичної шкали (план обстеження) для підтвердження діагнозу за станом хворого (діагностична діяльність), третій розділ – за вміння надання медичної допомоги, яке передбачає вибір медичних та інструментальних засобів лікування даного хворого (план лікування), що вимагає знання не тільки конкретних медичних препаратів але й їх дозування в дитячому віці. В кінці роботи з віртуальним пацієнтом студенту автоматично виставляється загальна оцінка. Таке навчання дозволяє повністю погрузитися у навчальне середовище та засвоїти нову інформацію і реалізувати її на практиці.

Висновки. В умовах дистанційного навчання он-лайн на клінічних кафедрах пріоритетними напрямками залишаються форми та методи контролю засвоєних знань та вмінь, а саме відпрацювання практичних навичок клінічного обстеження хворого (віртуального хворого). Такий підхід дозволяє отримати після заняття досвід, який буде прямо пов'язаний з професійними обов'язками лікаря, та буде сприяти формуванню висококваліфікованого спеціаліста.

Список використаних джерел

1. Кундеревиц О.В. Пошуки нової парадигми освіти / О.В. Кундеревиц // Соціально-гуманітарні дослідження та інноваційна освітня діяльність/ 36.матеріал. міжнародн. наук. конференц. 24-25 травня 2019р., м.Дніпро./ наук.ред. О.Ю.Висоцький.– Дніпро: СПД «Охотнік», 2019. С.369-370. 2. Програма з дисципліни «педіатрія» для студентів медичного факультету вищих медичних навчальних закладів IV рівня акредитації МОЗ України складена відповідно до «Навчального плану підготовки фахівців освітньо-кваліфікаційного рівня «спеціаліст» кваліфікації «лікар» у

вищих навчальних закладах III-IV рівнів акредитації МОЗ України за спеціальностями 7.110101 - лікувальна справа, 7.110104 - педіатрія, 7.110105 - медико-профілактична справа (Наказ МОЗ України від 25.03.2005 р., №119). Програма схвалена на засіданні Науково-методичної комісії з медицини (протокол № 4 від 24.12.2007 р.). Міністерства освіти і науки України. – Київ. – 2008. – 49 с.

Л. В. Пономарьова

РОЗВИТОК КРИТИЧНОГО МИСЛЕННЯ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ ТЕХНІЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ

Сьогодні ринок праці в Україні потребує активних, заповзятливих, творчих, цілеспрямованих, конкурентоспроможних фахівців. Забезпечити Україну достойними кадрами може освіта, де її здобувачі набуватимуть компетентностей, які допоможуть їм створити в найближчому майбутньому таке інноваційне середовище, у якому кожна сучасна людина зможе реалізувати свої творчі плани, втілити в життя наукові досягнення, забезпечити достойний рівень життя своїм родинам.

Активний розвиток інформаційних систем, розвиток продуктивних сил суспільства, спонукають сучасного здобувача освіти навчитися не просто знати, але й вміти швидко пристосовуватися до соціальних змін, генерувати нові ідеї, здійснювати аналіз отриманої інформації та надавати їй об'єктивну оцінку. І саме через це сучасний освітній простір першочергове своє завдання вбачає у розвитку основного типу мислення, а саме - критичного.

Рада Європи визначила головні компетенції, якими повинні володіти сучасні спеціалісти. Це, зокрема, компетенції, пов'язані зі «зростанням інформатизації суспільства», що передбачають «... володіння способами критичного осмислення інформації...» [2].

Розвиток критичного мислення є основою навчальної діяльності сьогодення. Особливо актуальною дана проблема постає для здобувачів освіти навчальних закладів фахової перед вищої освіти, адже саме в цьому віці завершується формування когнітивних процесів, а саме мислення. В стінах закладів фахової передвищої освіти сьогодні навчаються не просто фахівці відповідного технічного напрямку, але й формується гармонійно розвинена, високоосвічена, соціально активна та національно свідомо інтелігенція.

На нашу думку, для підвищення рівня критичного мислення фахових молодших бакалаврів необхідно створити наступні організаційно - педагогічні умови. Перша умова, це готовність самих викладачів до саморозвитку навиків такого мислення та застосування їх в своїй професійній діяльності.

Друга умова, це розробка навчально-методичного комплексу дисциплін, складові якого передбачають завдання, які спрямовані на підвищення та розвиток критичного мислення у здобувачів освіти. Ключовим методом повинно стати розв'язування проблемних задач шляхом використання проблемних методів та інтерактивних форм навчання, що передбачають науковий діалог та рефлексію пізнавальної діяльності. Серед таких методів є: кластер, асоціативний куш, мозковий штурм, Fishbone (Рибна кістка), Сінквейн «ЗХВ» («Знаю – хочу дізнатись – вивчив») тощо [1].

Третя умова, це створення креативного освітнього простору для підвищення рівня критичного мислення в процесі навчання. В своїй діяльності щодо створення такого середовища ми активно використовуємо поза навчальні заходи, які дають змогу здобувачам освіти у неформальній обстановці розкріпоститися і краще сприймати навчальний матеріал. Це може бути залучення здобувачів освіти